

**Muude varade ja kohustuste kui
tehniliste eraldiste kajastamise ja
hindamise suunised**

1. Sissejuhatus

- 1.1. Käesolevad suunised on koostatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 (edaspidi „EIOPA määrus”)¹ artikliga 16.
- 1.2. Suunised on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ (edaspidi „Solventsus II direktiiv”)² artikliga 75 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35³ artiklitega 7–16.
- 1.3. Käesolevad suunised on adresseeritud Solventsus II direktiivi kohastele järelevalveasutustele.
- 1.4. Suuniste eesmärgiks on hõlbustada kutsetavade lähendamist liikmesriikides ja toetada kindlustusandjaid muude varade ja kohustuste kui tehniliste eraldiste kajastamisel ja hindamisel.
- 1.5. Solventsus II direktiiv ja delegeeritud määrus (EL) 2015/35 näevad üldiselt ette, et kindlustusandjad peavad kajastama ja hindama varasid ja kohustusi, mis ei ole tehnilised eraldised, vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele (edaspidi „IFRS”), mille Euroopa Komisjon on vastu võtnud kooskõlas parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) 1606/2002⁴. Erandiks on olukorrad, kui see on vastuolus Solventsus II direktiivi artikliga 75.
- 1.6. Delegeeritud määrus (EL) 2015/35 määratleb selgelt olukorrad, kus sellised hindamismeetodid ei ole kooskõlas Solventsus II direktiivi artiklis 75 sätestatud hindamispõhimõtetega ja seetõttu tuleb rakendada teisi hindamismeetodeid või kohandusi peale IFRSi.
- 1.7. Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 9 lõikes 4 on sätestatud kriteeriumid, mida kindlustusandja peab täitma, kui ta soovib kajastada ja hinnata vara või kohustust hindamismeetodi alusel, mida ta kasutab oma raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel. EIOPA ei ole teadlikult hinnanud, millised kohalikud raamatupidamisarvestuse põhimõtted, mida kasutatakse raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamiseks, on vastavuses Solventsus II direktiivi artikliga 75. EIOPA on aga andnud teavet raamatupidamisdirektiivides sätestatud põhimõtete kohta.
- 1.8. Käesolevates suunistes viidatakse delegeeritud määrusele (EL) 2015/35, milles on määratletud muude varade ja kohustuste kui tehniliste eraldiste kajastamise ja mõõtmise põhimõtted. Suunistes on terminil „hindamine” sama tähendus mis Solventsus II direktiivi artiklis 75.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48)

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/138/EÜ, 25. november 2009, kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1)

³ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 2015/35, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1)

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1606/2002, 19. juuli 2002, rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (ELT L 243, 11.9.2002, lk 1)

- 1.9. Suunistes määratlemata terminitel on sissejuhatuses osutatud õigusaktides määratletud tähendused.
- 1.10. Suuniseid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016.

Suunis 1. Olulisus

- 1.11. Varade ja kohustuste hindamisel peaksid kindlustusandjad võtma arvesse delegeeritud määruse (EL) 2015/35 1. põhjenduses sätestatud olulisuse põhimõtet. Olulisuse hindamisel tuleks arvestada, et kvartaliandmete mõõtmised võivad sõltuda hinnangutest ja hinnangumeetoditest rohkem kui aasta finantsandmete mõõtmised.

Suunis 2. Hindamismeetodite kasutamise järjepidevus

- 1.12. Kindlustusandjad peaksid olema hindamistehnikate kasutamisel järjepidevad. Kindlustusandjad peaksid ühtlasi kaaluma, kas tulenevalt mis tahes olude muutustest, sealhulgas allpool loetletutest, tuleks teha muudatusi hindamistehnikas või selle kasutamises, et saada täpsemaid tulemusi kooskõlas Solventsus II direktiivi artikliga 75.

Sellisteks muutusteks võivad muu hulgas olla

- a) turutingimusi muutvad arengud;
- b) uue teabe kättesaadavus;
- c) varem kasutatud teabe mittekättesaadavus;
- d) hindamistehnikate täiustamine.

Suunis 3. Kinnisvarainvesteeringud ja muud investeeringud: alternatiivsed hindamismeetodid

- 1.13. Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 10 kohaldamisel, hinnates kinnisvarainvesteeringuid ja materiaalsel põhivara, peaksid kindlustusandjad vastavalt määruse artikli 10 lõikele 7 valima meetodi, mis võimaldab kõige ligilähedasemalt hinnata summat, mille eest on seda vara võimalik vahetada teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Sama määruse artikli 10 lõike 6 kohaselt peaksid hindamismeetodid põhinema järgmisel:
- a) hinnad, mis kehtivad aktiivsel turul hinnatavast objektist erineva iseloomuga, erinevas seisukorras või asukohas oleva (või erinevate rendi- või muude lepingutega hõlmatud) kinnisvara suhtes, korrigeerides neid vastavalt kõnealustele erinevustele;
  - b) sarnase vara hiljutised hinnad vähem aktiivsetel turgudel, korrigeerides neid vastavalt majandustingimuste muutustele, mis leidsid aset pärast nende hindadega toimunud tehingute kuupäeva;
  - c) tulevaste rahavoogude usaldusväärset hinnangul põhinevaid diskonteeritud rahavoogude prognoosid, võttes arvesse kõigi olemasolevate rendi- ja muude lepingute tingimusi ja (võimaluse korral) väliseid tõendeid, nagu turul kehtivad rendihinnad samas asukohas ja seisundis samalaadsete

kinnisvaraobjektide eest, ning kasutades diskontomäärasid, mis väljendavad hetke turuhinnanguid rahavoogude summa ja laekumisajaga seotud ebakindluse suhtes.

- 1.14. Mõnel juhul võivad eelmises punktis loetletud meetodid anda vara väärtuse kohta erinevaid tulemusi. Kindlustusandja peaks analüüsima nende erinevuste põhjusi, et jõuda väärtuse kõige usaldusväärsema hinnanguni.
- 1.15. Vara väärtuse hindamisel tuleks arvesse võtta turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil.

Suunis 4. Kinnisvarainvesteeringud ja muud investeeringud: hindamist toetavad tõendid

- 1.16. Kui bilansilise väärtuse hindamine tugineb ametlikule hindamisele või muule teabele, mis eelneb bilansipäevale, peaksid kindlustusandjad olema võimelised järelevalveasutusele tõendama, et nad on teinud kõik kohandamised, et kajastada väärtuse muutumist ametliku hindamise ja bilansipäeva vahel.

Suunis 5. Finantskohustused ja kredidivõimelisus

- 1.17. Finantskohustuste hindamisel peaksid kindlustusandjad kasutama tehnikaid, et määrata kindlaks kohustuste väärtus, mille eest neid on võimalik üle anda või arveldada teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus, ilma mis tahes kohandamiseta ettevõtja enda kredidivõimelisuse muutuse arvessevõtmiseks pärast selle esialgset kajastamist. Sellised tehnikad võivad rajaneda:
  - a) alt-üles lähenemisviisil või
  - b) ülevalt-alla lähenemisviisil.
- 1.18. Alt-üles lähenemisviisi valimisel peaksid kindlustusandjad tegema kindlaks oma kredidivõimelisuse konkreetse finantskohustuse kajastamise hetkel. Allahindamiskõvera osa, mis näitab ettevõtja enda kredidivõimelisust, ei tohiks pärast esialgset kajastamist muuta. Edasistel hindamistel tehakse väärtuse arvutamiseks kindlaks väärtuse muutus, mis tuleneb finantskohustuse väärtust mõjutavast turutingimuste muutumisest, võtmata arvesse kindlustusandja enda krediidiriski mõjutavat turutingimuste muutumist.
- 1.19. Kui kindlustusandjad hindavad turutingimuste muutumist, mis tururiski kasvatab, peaksid nad hindama vähemalt muutusi asjakohases riskivabas intressikõveras, tooraine hinnas, välisvaluuta vahetuskursis või hinna- või määraindeksis.
- 1.20. Ülevalt-alla lähenemisviisi korral peaksid kindlustusandjad kindlaks tegema finantskohustuse väärtuse muutuse osa, mis tuleneb kindlustusandja enda krediidiriskist, ja selle hindamisel kõrvale jätma.

Suunis 6. Osalused sidusettevõtjates: IFTS kapitaliosaluse meetod

- 1.21. Kui kindlustusandjad hindavad vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 13 lõikele 5 sidusettevõtja varasid ja kohustusi IFRS kapitaliosaluse meetodil ja kui need sidusettevõtjad kasutavad raamatupidamisraamistikku, mis ei ole IFRS, peaksid kindlustusandjad tegema vajalikud kohandamised sidusettevõtja varade ja kohustuste kajastamiseks ja hindamiseks vastavalt IFRSile.
- 1.22. Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 13 lõike 5 kohaldamisel peaks kindlustusandja olema võimeline järelevalveasutusele põhjendada, miks ta ei ole arvutanud sidusettevõtjate kohustusi ületavate varade summat vastavalt määruse artikli 13 lõikele 4.

Suunis 7. Osalused sidusettevõtjates: alternatiivsed hindamismeetodid

- 1.23. Kasutades delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 13 lõike 1 punkti c kohaselt alternatiivseid hindamismeetodeid, peaksid kindlustusandjad olema võimelised järelevalveasutusele põhjendada, miks ei ole võimalik sidusettevõtja varasid ja kohustusi ümber hinnata vastavalt vaikimisi rakendatavale hindamismeetodile või kohandatud kapitaliosaluse meetodile.

Suunis 8. Tingimuslikud kohustused: lisaomavahendite kokkulepetest tulenevad tingimuslikud kohustused

- 1.24. Sõlmides kokkuleppe, millega tekib vastaspoole jaoks lisaomavahend, peaksid kindlustusandjad hoolikalt kaaluma, kas vastavat tingimuslikku kohustust tuleks kajastada delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 11 kohase kohustusena.
- 1.25. Kui kindlustusandjad on sõlminud teise kindlustusandjaga, sh gruppi kuuluva mis tahes teise kindlustusandjaga kokkuleppe, mis on heaks kiidetud lisaomavahendina, peaksid nad olema võimelised järelevalveasutusele põhjendada, miks nad ei ole kajastanud tingimuslikku kohustust.

Suunis 9. Edasilükkunud tulumaks – kajastamine ja hindamine

Edasilükkunud tulumaksu diskonteerimine

- 1.26. Kindlustusandjad ei tohiks edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustusi diskonteerida.

Edasilükkunud tulumaksu varade ja kohustuste tasaarvestus Solventsus II bilansis

- 1.27. Kindlustusandja peaks edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustusi tasaarvestama üksnes juhul, kui tal on juriidiline õigus edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustusi tasaarvestada ning kui edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustused on seotud tulumaksuga, mida sama maksuhaldusasutus kogub samalt maksustatavalt majandusüksuselt.

Edasilükkunud tulumaksu vara netosumma kajastamine ja hindamine

- 1.28. Kui maksustatavaid ajutisi erinevusi, mis tühistuvad eeldatavalt samal perioodil, kui tühistuvad mahaarvatavad ajutised erinevused, ei ole piisavalt, peaks kindlustusandja kaaluma, kas maksustatav kasum tekib samal perioodil, kui tühistuvad mahaarvatavad ajutised erinevused, või perioodidel, kuhu edasilükkunud tulumaksu varast tuleneva maksukahjumi võib edasi või tagasi kanda.
- 1.29. Maksustatava kasumi prognoosimisel ja piisava maksustatava kasumi tekkimise tõenäosuse hindamisel peaks kindlustusandja:
- arvestama teadmisega, et ka suur varasem kasumlikkus ei pruugi olla objektiivseks tõendiks edasise kasumlikkuse kohta;
  - arvestama, et pikema perioodi jooksul muutub eeldatavast uuest tegevusest saadava maksustatava kasumi prognooside määramatus suuremaks, eeskätt juhul, kui see prognoositud kasum peaks eelduste kohaselt tekkima väljaspool ettevõtte tavapärasest planeerimistsüklist;
  - arvestama, et teatud maksueeskirjad võivad kasutamata maksukahjumi ja kasutamata maksukrediidi tagasisaamist edasi lükata või piirata;
  - vältima topeltarvestust: maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumisest tulenev maksustatav kasum tuleks prognoositud tulevase kasumi hindamisest kõrvale jätta, kui seda on kasutatud edasilükkunud tulumaksu varade kajastamisel;
  - veenduma, et maksustatava kasu prognoosid on usaldusväärsed ja üldiselt vastavuses teiste prognoositud rahavoogude eeldustega. Eelkõige peaksid prognooside aluseks olevad eeldused olema vastavuses nende eeldustega, mida kasutati solventsusbilansis tehniliste eraldiste ja varade hindamisel.

Suunis 10. Edasilükkunud tulumaks – dokumentatsioon

- 1.30. Nõudmisel peaksid kindlustusandjad olema võimelised esitama järelevalveasutustele andmed, mis käsitlevad vähemalt järgmist:
- ajutiste erinevuste allikad, mis on aluseks edasilükkunud tulumaksu kajastamisel;
  - edasilükkunud tulumaksu kajastamise ja hindamise põhimõtted;
  - iga ajastuse erinevuse liigi ja kasutamata maksukahjumi või kasutamata maksukrediidi liigi kohta: kajastatud edasilükkunud tulumaksu varade või kohustuste summade arvutused ja nende summadega seotud eeldused;
  - edasilükkunud tulumaksu varade kajastamise kirjeldus, sh vähemalt:
    - mis tahes maksustatavad ajutised erinevused, mis on seotud sama maksuhaldusasutuse, sama maksustatava majandusüksuse ja sama maksuliigiga ning mis eeldatavasti tühistuvad samal perioodil, mil eeldatavasti tühistub mahaarvatav ajutine erinevus, või – olenevalt asjaoludest – millest tulevikus tekkivate maksustatavate summade

suhtes saab rakendada kasutamata maksukahjumeid või kasutamata maksukrediite enne sellise võimaluse kasutamise lõppemist;

- kui sama maksuhaldusasutuse, sama maksustatava majandusüksuse ja sama maksuliigiga seotud maksustatavad ajutised erinevused ei ole piisavad, tuleb esineda dokumentatsioon, mis näitab, et on tõenäoline, et majandusüksusel tekib tulevikus piisavalt maksustatavat kasumit, mis on seotud sama maksuhaldusasutuse ja sama maksustatava majandusüksusega ja sama maksuliigiga ning et maksustatav kasum tekib samal perioodil kui mahaarvatava ajutise erinevuse tühistumine või perioodidel, kuhu edasi lükkunud tulumaksu varast tuleneva maksukahjumi võib edasi või tagasi kanda, või – olenevalt asjaoludest – et on tõenäoline, et majandusüksusel tekib enne kasutamata maksukahjumite või kasutamata maksukrediitide kasutamise võimaluse lõppemist maksustatav kasum;
- e) selliste mahaarvatavate ajutiste erinevuste, kasutamata maksukahjumite ja kasutamata maksukrediitide summa (ja olemasolu korral aegumiskuupäev), mille suhtes edasilükkunud tulumaksu vara bilansis ei ole kajastatud.

Suunis 11. Edasilükkunud tulumaksu käsitlemine, kui kindlustusandjad ei ole kaasatud konsolideerimisgrupi järelevalvesse

1.31. Kindlustusandjad, kellel on sidusettevõtjaid, kes ei ole vastavalt Solventsus II direktiivi artikli 214 artiklile 2 kaasatud konsolideerimisgrupi järelevalvesse, peaksid edasilükkunud tulumaksu kajastamisel rakendama järgnevaid põhimõtteid:

- a) kui osalused sidusettevõtjates ei ole kaasatud konsolideerimisgrupi järelevalvesse vastavalt Solventsus II direktiivi artikli 214 lõike 2 punktile a, ei kajastata kaasamata ettevõtja edasilükkunud tulumaksu ei üksikettevõtte ega grupi tasandil;
- b) kui osalused sidusettevõtjates ei ole kaasatud konsolideerimisgrupi järelevalvesse vastavalt Solventsus II direktiivi artikli 214 lõike 2 punktidele b või c, ei kajastata selle sidusettevõtja edasilükkunud tulumaksu grupi tasandil.

Suunis 12. Raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel kasutatavate hindamismeetodite kasutamine vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 9 lõikele 4

1.32. Kindlustusandjad, kes kohaldavad delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 9 lõikes 4 sätestatud erandit, peaksid hindamise Solventsus II direktiivi artiklile 75 vastavuse üle otsustades võtma arvesse suuniseid 1, 2, 4, 5 ja 8–11 ning tehnilises lisa 1 sisalduvat võrdlustabelit. Tehniline lisa on käesolevate suuniste lahutamatu osa.

1.33. Kindlustusandjad, kes kuuluvad IFRSile vastavat konsolideeritud raamatupidamisaruannet koostava konsolideerimisgrupi konsolideerimisalasse,

ei tohiks delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 9 lõikes 4 sätestatud erandit kohaldada.

Järgimis- ja aruandluseeskirjad

- 1.34. Käesolev dokument sisaldab EIOPA määruse artikli 16 kohaseid suuniseid. Kooskõlas EIOPA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et neid suuniseid ja soovitusi järgida.
- 1.35. Pädevad asutused, kes järgivad või kavatses hakata järgima käesolevaid suuniseid, peaksid lisama need asjakohasel viisil oma reguleerimis- või järelevalveraamistikku.
- 1.36. Pädevad asutused kinnitavad EIOPA-le, kas nad järgivad või kavatses hakata järgima käesolevaid suuniseid koos mittejärgimise põhjustega kahe kuu jooksul pärast tõlgete avaldamist.
- 1.37. Kui osutatud tähtajaks ei vastata, peetakse pädevaid asutusi aruandlusnõuetele mittevastavateks ja nendest teatatakse.

Läbivaatamise lõppsäte

- 1.38. Käesolevad suunised vaatab läbi EIOPA.